

חמשה הומשי תורה
עם
פירוש רש"י
ועם פירוש

אור החיים

מאת רבינו הקדוש
רבי חיים בן עטר זי"ע

• דפוס ראשון •

כתבנית החיבור שקבע רבינו המחבר זי"ע
ונדפס לראשונה בשנת תק"ב (דפוס ונציה)
ויצא לאור עולם בחייו.

מהדורה מיוחדת

יוצא לאור ע"י

מכון
אור
החיים

ע"י ספריית וצויה פו ורוד
מפוזרית לרבות ומוציאה לאור

מהדורה מיוחדת

יוצאת לאור ע"י

שע"י ממלכת התורה עוז והדר
להפצת תורה של רבי האור החיים הקדוש זיל"א

כל הזכויות שמורות

למכון 'אור החיים'

שע"י ממלכת התורה "עוז והדר"

Rabbi Y. Leifer

8 Truman Ave.

New Square, N.Y. 10977

היות ומושקע במהדורה חדשה זו הון רב ויגיעה רבה, לכן ע"פ דין תורה ולהבדיל ע"פ הזכויות בכל המדינות, אוסרים אנו בכל תוקף כל הדפסה צילום והעתקה כולל העתקה חלקית מספר זה, וכן כל שימוש מסחרי בחומר הנדפס. ושארית ישראל לא יעשו עולה.

לחשיג בארץ ישראל:

"היכלי תורה"

טל. 02-9924603

פקס. 03-5435884

בארה"ב:

HAMA'OR DISTRIBUTORS Inc.

1357 39th Brooklyn N.Y. 11218

Tel. (718) 437-0054 Fax (718) 437-3514

נדפס בארץ ישראל

על נייר חו"ל שאין בו חשש חילול שבת

PRINTED IN ERETZ ISRAEL

להערות ת.ד. 9359 בית שמש

לתרומות ולהנצחות, לברכה וישועה:

1800-700-700

(ד) פטר בנפשו אשר להם אכר מן החי כלומר כל זמן שנפשו בדמו לא תאכלו הבשר בנפשו דמיו בעוד נפשו בוישר בנפשו לא תאכלו הרי אכר מן החי וואף בנפשו דמו לא תאכלו הרי דם מן החי (ה) ואחד את דמכם אפי' ש' שהתתו לכם נטילת נטמה בכמה את דמכם אדרוש השופך דם עזמו לנפשותיכם אף החונק

(ד) אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו (ה) ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם (ו) שפך דם האדם באדם דמו ישפך פי בצלם אלהים עשה את האדם (ז) ואתם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה: ס (ח) ויאמר אלהים אל-נת ואל-כנו אתו לאמר: (ט) ואני הנני מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אהריכם: (י) ואת כל-נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל-חיה הארץ אתכם מפל יצאי התבה לכל חיה הארץ: (יא) והקימתי את-בריתי אתכם ולא יכרת כל-בשר עוד ממי הפכול ולא יהיה עוד מפול לשחת הארץ: (יב) ויאמר אלהים זאת אות-הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל-נפש חיה אשר אתכם לדורת עולם: (יג) את-קשתי נתתי בענן והיהתה לאות ברית ביני ובין הארץ: והיה

והקיימתי א' הצפה קיום לכרתי • ומהו קיומו את הקטת כמו שמעיים והילך : (יב) לדרת עולם • נכח חסר טיש דורות שלא הוגרכו ללות לפי טנדיקים במוריס היו • כמו דורו של חוקיה מלך יהודה • ודורו של רבי שמעון בן יוחאי : בענני

פרו ורבו הונרך לומר להם כן הנם כאשר להם כי יצואתם לא וכו' אתה ואשתך וכו' אין זה אלא השות ולא מנהיג וכו' המנהיג כאן מלת הבורח לפרות ולרבות ונריך לתת לב למה חוד פ' ב' לנות ולומר בסמוך ואתם פרו ורבו ולא הספיק כפ' א' ונראה כי פסוק א' בל למנהיג ופסוק ב' בל לחובה ודקדק לומר ואתם בתום וא' לות לגד שנשבעתי לכם שלא יכרת עוד כל בשר גם אתם תקבלו לפרות ולרבו ומעשה מנאי הוא הדבר ולפי ידויק ע' ב' מאמר אל שאתם כל האוחז בלמה ומשמין כאילו מביא מפול לעולם ע' ב' פי' כיון ששבעת ה' שלא יכרת וכו' היתה בנפשו סיקלנו לפרות וכו' כפ' המסחית זרעו בטל הפנאי וכאילו מביא מפול וכו' והבן :

בְּרַם בְּשָׂרָא בְּנַפְשֵׁיהּ דְּמִיהּ לֹא תִיכְלוּן : וּבְרַם יַת דְּמִכּוֹן לְנַפְשָׁתִיכוֹן אֲתַפְּעוּ מִיַּד כָּל חַיָּתָא אֲתַפְּעִינָהּ וּמִיַּד אֲנִישָׁא מִיַּד נִבְרַי יִישׁוּר יַת דְּמָא דְּאָחוּהִי אֲתַפְּעוּ יַת נַפְשָׁא דְּאֲנִישָׁא : דְּיִישׁוּר דְּמָא דְּאֲנִישָׁא בְּסִרְדִין עַל-מִיטְרָ דְּיַנְיָא דְּמִיהּ יִתְשׁוּר אַרְי בְּצִלְמֵ אֱלֹהִין עֶבֶד יְרֵ אֲנִישָׁא : וְאַתּוֹן פּוֹשׁוּ וּסְגּוּ אִיתְּלִידוּ בְּאַרְעָא וּסְגּוּ בַּהּ : וְאַמְרֵי יְיָ לֵנָח וּלְכַנּוּהִי עַפְיִיהּ לְמִיטְרָ : וְאַנָּא דְּאֲנָא מְקַיִים יַת קִימֵי עַמְכּוֹן וְעַם בְּנִיכוֹן בְּתַרְיִכוֹן : וְעַם כָּל נַפְשָׁא חַיָּתָא דְּעַמְכּוֹן בְּעוֹפָא בְּבַעֲרָא וּבְכָל חַיֵּי אֲרַעָא דְּעַמְכּוֹן מְפָל נַפְקֵי תִיבוּתָא לְכָל חַיֵּי אֲרַעָא : וְאַקִּים יַת קִימֵי עַמְכּוֹן וְלֹא יִשְׁתַּיְצִי כָּל בְּשָׂרָא עוֹד מִמִּי טוֹפְנָא וְלֹא יִרְאָ עוֹד טוֹפְנָא לְחַפְלָא אֲרַעָא : וְאַמְרֵי יְיָ דָּא אַתְּ קַיִים דִּי אֲנָא יְהִב בֵּין מִיטְרָי וּבִינִיכוֹן וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיָּתָא דְּעַמְכּוֹן לְדֵי עַלְמָא : יַת קִשְׁתִּי יְהִבִּית בְּעַנְנָא וְתָהִי לְאַת קַיִים בֵּין מִטְרָי וּבֵין אֲרַעָא :

ויהו

והקיפותי וגו' ולא יכרת כל בשר וגו' ל' למה הונרך לכפול לומר לא יכרת וגו' ולא יהיה וגומר ואם לקיים הדבר בטבעיה הלא מנינו כי רבותינו אל לא הניחו הדבר אלא מפסוק זה ופסוק שלאחריו כאשר ולא יהיה המים וגו' ובמו שהבאתי דבריהם בפסוק לא אוסיף לרדת לדעת כי כפל ולא יכרת ולא יהיה האומר בפסוק זה הונרך לנופו :

ונראה לומר ע' פ' דבריהם בסוטה דף ז' וז' הכה נתחכמה וכו' אמר ר' אחא בר חיננא ביאמו ונתחכמה למושיעין וכו' ביאמו ונדונוס' במים טכר נשבע הק' ב' טאינו מביא מפול לעולם טכ' כי מי נח זאת לי וגומר והן אינם יודעים טעל כל העולם כולו אינו מביא אכל על אומה אחת מביא א' הוא אינו מביא אכל הז באין ונוטלין בתוכן וכן הוא אות ומכרי' נסים וכו' טכ' לנה לפי חילוק ראשון שיטור דרמיב הוא טה ולא יכרת כל בשר ממי המפול פי' לא יביא ה' מפול להכרית הכל אכל תקנת אס יתחייב יביא ה' עליו דעת מפול וחוד לומר ולא יהיה פירוש ואם יהיה מפול על המקנת אחר ה' שלא יהיה לשת הארץ כדרך טעשה במפול שהסחית נוף הארץ ולא היה מספיק לומר ולא יהיה וכו' כי אין זה אלא הכטחה לרין לא לאדם לזה אחר ולא יכרת וכפ' ב' לאויך כאלו לומדים מ'ם השבעה א' היא לא יכרת והכ' לא יהיה טכפסוק שאחר זה ואין קפידא בשינוי הלשון אס רמכוון אס יביא המפול או יביאם לתוך המים כאשר טעשה למכרים : טעשה חור בו מחילוק ראשון ומחלק בחילוק אחר ואין הפרט בין כל בשר למקנתו ולפי דרך זה יתבאר הכתיב ע' ד' אור' בסנהדרין וז' אחר טקיבא אלא טעשה אל טתמאו בכל אלה ה' ככולהו לא בחדא אין אלא באחת מרל אלהו ע' ב' כפי זה יתבאר אור' ולא יכרת כל בשר פירוש אחד מכל בשר ממי המפול ואור' ולא יהיה וכו' לומר אפי' בלא השחת בעלי חיים אחר ה' שלא ישחת הארץ אפי' חל' מתנה ממי המפול והנה בין לירך ראשון בין לדרך שני ב' לאויך אלו זריכוין לפנמן ואין כאן יתור לאו ב' פעמים ולזה הונרך רבא להמניא ב' לאויך משני פסוקים :

וראייתי להרף אל טכחה פהלכותיו וז' והוא דאחר לאו לאו מרי ומני דמתיב ולא יהיה עוד מפול ונימא ולא יהיה עוד המים למפול ע' ב' מתעב דסוכר הרף כי מתמא ה' ולא יהיה מפול לשת הארץ כלל הארץ ויוטעה וכוה מנה ב' לאויך שהם לא יהיה וכו' לשת הארץ ולא יהיה המים ונומר לשת כל בשר שהם ענין אחד ולדבריו אל נחזור להטביל למה לפל לומר ולא יכרת ולא יהיה כפסוק אחד נס למא לא יכרת ולא יהיה כפסוק א' והיה כפסוק א' ונראה לומר שסוכר פירוש הכתיב טה טעשה ה' שלא יכרת כל בשר ככוס מיו דעה בעולם לא כחט ולא במים ולא כיונא ביה ואומר ממי המפול כירוש מומן חו המפול וחוד לומר ולא יהיה מפול אפילו פרט אחד והלך לדרך ע' שאמר הפלמוד ח' סלא נשבע אלא טלא טלא להביאו ולא להביאם אלו ול' ול' בריית המפול הוא אפילו לפרט אחד • וקשה על זה א' כ' מנין מוכיח שהיו כפרט זה ב' פעמים לאו ולא כן הוא כי לאו לא יהיה המים למפול אחר כפירוש לשת כל בשר וחילוי גובל לומר שאחר טנילה ה' דעתו טלא יביא מפול אפי' לחלה שהעולם כמו המובן מס' ולא יכרת ונומר ולא יהיה נחזור לפרט אומר ולא יהיה מפול לשת כל בשר ע' ד' אור' אל טתמאו בכל אלה טככונה היא באחת מחלה אלא שדרך זה דוחק יעור אור' ממי המקול ללא נורך כי הדבר טוכן ממני המפול הוא אומר :